
Türkiye’de Özel Yetenekli Öğrenciler ve Eğitimleri Alanında Faaliyet Gösteren Akademik Dergilere Genel Bir Bakış

Üstün Zekâlılar Eğitimi
ve Yaratıcılık Dergisi,
Nisan, 6(1), 40-53.

<http://jgedc.org>

Genç Bilge Yayıncılık Ltd. Şti. ©

<http://genccbilgeyayincilik.com>

Yusuf ÖZSOY¹

Makale Alış: 20 Aralık 2019

Makale Kabul: 14 Nisan 2019

Öz

Ülkemizde özel yetenekliler ve eğitimi alanındaki akademik çalışmalar hızla artmaktadır. Yapılan akademik çalışmalar gerek bu alana hizmet eden akademik dergilerde, gerek de eğitim bilimleri ile diğer disiplinlere özel dergilerde yayınlanmaktadır. 2011 yılında Özel yetenekli öğrenciler ve eğitimleri üzerine bir akademik derginin kurulmasıyla alana özgü ilk akademik dergi yayın hayatına başlamış, günümüze kadar bunu takip ederek dört dergi daha kurulmuştur. 2011 yılından bugüne kadar kurulan beş akademik dergiden dördü günümüzde de yayın hayatına devam ederken bu dergiler yılda en az iki sayı olarak elektronik ortamda yayınlanmaktadır. Özel yetenekliler ve eğitimi alanında faaliyet gösteren akademik dergiler Türkçe ve İngilizce dillerinde yayın yapmaktadır. Dergilerden Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi ile Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi sırasıyla Anadolu Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesine bağlı olarak yayınlanırken, diğer üç akademik dergi bu alandan akademisyenlerin çalışmalarıyla kurulmuştur. Özel yetenekliler ve eğitimi alanında ilk akademik dergiyi kuran Prof. Dr. Uğur Sak ile bu alanda birisi faaliyetlerine sona ermekle birlikte üç derginin kurulmasını sağlayan Doç. Dr. Hasan Said Tortop bu çalışmanın kapsamı göz önüne alındığında vurgulanması gereken isimlerdir. Günümüzde özel yetenekliler ve eğitimi alanında aktif dört akademik dergide nitelikli çalışmaların artarak devam etmesi, bu dergilerin sayısının artması; alana önem verilmesi, bu öğrencilere önem verilmesi ve onlara yönelik eğitim politikalarına katkı sağlaması açısından fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler

Üstün zekâ, üstün yetenek, dergi

¹Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Öğrencisi, E-mail: yusufozsoy@gmail.com

A General View to the Academic Journals in the Field of Gifted Education in Turkey

Journal of Gifted
Education and Creativity,
April, 6(1), 40-53.
<http://jgedc.org>

© Genç Bilge Publishing Ltd. Co.
<http://gencbilgeyayincilik.com>

Yusuf ÖZSOY²

Received: 20 December 2019

Accepted: 14 April 2019

Abstract

In our country, the academic studies in the field of gifted students and their education are rapidly increasing. The academic studies carried out are published not only in the journals of this field, but also in the journals which are peculiar to education sciences and other disciplines. In 2011, the first academic journal peculiar to this field started its publication with the foundation of the first academic journal in the field of gifted students and following up this four journals have been founded up to now. Having been founded in 2011, the four out of five journals have continued to its publication up to today, these journals have been published online at least twice a year. The academic journals which show activity in the field of gifted students and their education have been published in both Turkish and English languages. Of these journals while Turkish Journal of Giftedness and Education and Journal of Gifted Education Research are published respectively in accordance with Anatolia University and Bülent Ecevit University, the other three academic journals are founded with the works of academicians in this field. When the scope of this study is taken into consideration, these two names must be emphasized Prof. Dr. Uğur Sak who is the first person to have founded the first academic journal in the field of gifted students and their educations and Assoc. Prof. Dr. Hasan Said Tortop who contributed to the foundation of these journals though one of them stopped its function. Today, in the field of gifted students and their education, that the qualified studies continues increasingly in the four active journals, the numbers of these journal are increasing, the emphasis on the field will be useful in terms of the emphasis on the students and the contribution to the education politics about these students.

Key Words: Gifted, talented, journal.

Giriş

Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlüğü' ne baktığımızda yetenek; “herhangi bir şeyi öğrenmek, bir işi yapmak ve tamamlamak ya da bir duruma başarıyla uymak konusunda organizmada bulunan ve doğuştan gelen güç” olarak tanımlanmaktadır (WEB1). İngiltere’de ise yeteneğin kaynağına göre “gifted” ve “talented” olarak iki farklı terim kullanılmaktadır. “Gifted” doğuştan gelen üstün yetenek için kullanılırken, “talented” genel yetenek veya zihinsel güce sahip olan anlamına gelmektedir (WEB2). Gagne (2003: 60) üstün yetenekliliği (giftedness) doğuştan gelen ve eğitimle kazanılmayan bir durum, yetenekliliği (talent) ise eğitimle kazanılan bir özellik olarak tanımlamıştır.

Üstün yetenekliliğin bilimsel bir kavram olarak ele alındığı 19. yüzyıldan bu yana üstün yetenekliliğin en güçlü göstergesi, zekâ kavramı ve zekâyı ölçtüğü kabul edilen zekâ testleri olmuştur. Zekâ testleri aracılığıyla tanımlama yapan kaynaklarda üstün yetenekliler, yapılan değerlendirme sonucunda zekâ bölümü sürekli olarak 130 ve daha yukarı puan olan bireylerdir (Ersoy ve Avcı, 2004: 196). Dünya Sağlık Örgütü’nün yapmış olduğu sınıflamaya göre ise 130 ve üzeri zekâyı sahip bireyler “çok üstün zekâli” olarak tanımlanmaktadır.

Günümüzde üstün yeteneklilik kavramında Renzulli’nin yapmış olduğu tanım büyük ölçüde kabul görmektedir. Renzulli geliştirdiği üstün yeteneklilik teorisini “three ring” (3 halka) olarak ifade eder. Renzulli (1986: 55)’ ye göre üstün zekâ veya üstün yeteneklilik insan yapısındaki şu üç temel öğenin etkileşiminden ortaya çıkmaktadır:

1. Genel zekâ gelişiminde ortalamanın üstünde olmak, normalin üzerinde bir yeteneğe sahip olma (yetenek).
2. Problemlere farklı açılardan yaklaşarak, yaratıcı çözümler üretebilme becerisi (yaratıcılık).
3. Üzerine aldığı bir işi başından sonuna kadar götürebilecek yüksek motivasyona sahip olma (motivasyon).

Ülkemizde son yıllarda birbiri ile en çok karıştırılan ve birbirinin yerine kullanılan kavramlardan birisi üstün zekâlılık ve üstün yetenekliliktir. Bu kavramların kapsamlarının farklı olması ve yanlış şekilde birbirinin yerine kullanılması nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalarda, yayınlanan kılavuzlarda “üstün yeteneklilik” ve “üstün zekâlılık” kavramlarını kapsayan “özel yeteneklilik” kavramı kullanılmaya başlanmıştır (Özsoy, 2015). Bu nedenle bu çalışmada da üstün yetenekli ve üstün zekâlı öğrencileri içine alan özel yetenekli ifadesi kullanılmıştır.

Özel yetenekli bireylerin birçok kısmının okul dışı zamanlarda öğrenim faaliyetlerine devam ettiği kurumlar olan Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi' ne göre (WEB3) "Özel yetenekli öğrenci, yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireydir."

Özel Yetenekli Öğrencilerin Özellikleri

Özel yetenekli öğrenciler, yaşıtlarına göre farklı özellikler göstermektedir. Bu öğrencilerin özelliklerinden bazılarına bakacak olursak (Akt: Levent, 2014).

- Çabuk ve hızlı öğrenirler.
- Yaratıcılıkları yüksektir.
- Mükemmel bir hafızaya sahiptirler.
- İlgi alanları geniştir.
- Geniş kelime dağarcığına sahiptirler.
- Dil gelişimleri hızlı ve sözel yetenekleri yüksektir.
- Orijinal fikir ve çözümler üretebilirler.
- Hayal güçleri gelişmiştir.
- Problem çözme ve muhakeme yeteneğine sahiptirler.
- Yaşıtlarına göre daha erken okumayı öğrenirler.
- Sayısal becerileri çok yüksektir.
- Analitik düşünme becerisine sahiptirler.
- Duyguları ve hisleri güçlüdür.
- Yaşıtlarının üstünde olgunluk gösterirler.
- Kendinden büyüklerle zaman geçirmeyi severler.
- Empati yetenekleri gelişmiştir.
- Mükemmeliyetçidirler ve meraklıdırlar.
- Liderlik yönleri güçlüdür.

Özel Yetenekli Öğrencilerin Eğitimleri, Eğitim Kurumları ve Eğitimcileri

Ülkemizde özel yetenekli öğrencilerin eğitimleri akranlarıyla eğitim öğretimlerine devam ettikleri kendi okullarının dışında Bilim ve Sanat Merkezlerinde gerçekleştirilmektedir. Bu merkezlere tanılama yoluyla seçilen öğrenciler ilgi ve yeteneklerine göre eğitim görmektedirler. Bilim ve Sanat Merkezi Yönergesi' ne göre (2016) tanılama yoluyla zekâ ve yetenek alanlarından bu kurumlara seçilen öğrenciler sırasıyla Uyum, Destek, BYF (Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme), ÖYG (Özel Yetenekleri Geliştirme) ve Proje programlarında eğitim görmektedirler.

Bilim ve Sanat Merkezlerinde Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde hem ilköğretim hem de ortaöğretim branş öğretmenleri görev almaktadır. Bu öğretmenler bakanlığın belirlemiş olduğu atama kılavuzuna göre seçilmektedir (WEB3). Bu öğretmenlerin Bilim ve Sanat Merkezlerine seçiminde nesnel ölçütlerle birlikte kendi alanlarına hâkimiyetlerine ek olarak özel yetenekliler ve eğitimleri hakkındaki bilgi ile farkındalık düzeyleri de göz önünde bulundurulmaktadır.

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili öğretmenlerin yetiştirilmesi ülkemizde “Özel Eğitim Öğretmenliği” bölümü bünyesinde yapılmaktadır. Daha önce üniversitelerin eğitim fakültelerinde “Üstün Zekâlılar Öğretmenliği” adı altında öğretmenler yetiştirilirken Yüksek Öğretim Kurumunun yapmış olduğu öğretmenlik alanları ile bu öğretmenliklerin ders planlarının belirlenmesiyle bu alan, özel eğitim öğretmenliğinin altında bir uzmanlık alanı haline getirilmiştir. Bu düzenleme ile özel yetenek alanı dışında; özel eğitim öğretmenliği bünyesinde zihin yetersizliği alanı, otizm spektrum bozukluğu alanı, öğrenme güçlüğü alanı, işitme yetersizliği alanı ve görme yetersizliği alanı da kurulmuştur (WEB4).

Üniversitemizde özel yetenekliler ve eğitimleri alanında uzmanlaşan akademisyenler Özel Eğitim Bölümü’nün Özel Yeteneklilerin Eğitimi Anabilim Dalı’nda istihdam edilmektedir. Bu bölümlerin oldukça faal olduğu Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesinin yanı sıra alanla ilgili akademisyenlerin yetişmesiyle de yeni üniversitelerde bu anabilim dalı kadroları oluşturulmaktadır. Bu bölümlerde istihdam edilen akademisyenler, alanla ilgili birçok akademik çalışma yapmaktadırlar. Yapılan akademik çalışmalar gerek bu alana hizmet eden akademik dergilerde, gerek de eğitim bilimleri ile diğer disiplinlere özel dergilerde yayınlanmaktadır. Bu çalışmada özel yetenekliler ve eğitimleri alanına özel kurulmuş akademik dergiler çeşitli değişkenlere göre incelenecektir. Araştırma, alandaki akademik dergileri bir arada sunması ve çeşitli açılardan değerlendirmesi nedeniyle önem arz etmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada özel yetenekliler ve eğitimleri alanındaki akademik dergileri incelemek amacıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Çalışmada bulgular, çeşitli değişkenlere göre sınıflandırılmıştır.

Bu çalışmada özel yetenekliler ve eğitimi ile ilgili faaliyet gösteren ve ulaşılabilen akademik dergiler; Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi (WEB5), Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi (WEB6), Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi (WEB7), Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi (WEB8)

ve Journal for the Inclusion of the Gifted Student (WEB9) detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Bu çalışmada ele alınan akademik dergilerin; yayın hayatlarına başlangıç yılları, editörleri, yayın sıklıkları, yayıncıları, yardımcı editör sayıları, makale kabulü için olumlu görüş alınan hakem sayıları, makale hakemleri listelerinin yayınlanma durumu, uluslararası danışma kurulunun olup olmaması, yayın dilleri, yayınlanan son sayıları, toplam kaç sayı yayımlandıkları ve bu dergilerde toplam kaç bilimsel makale yayımlandığı incelenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırma kapsamında incelenen akademik dergiler ve bu dergilerle ilgili bulgulara yer verilmiştir. Özel yetenekliler ve eğitimi alanında faaliyet gösteren beş akademik hakemli dergi çeşitli değişkenlere göre ele alınmıştır.

Tablo 1.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Yayıma Başlama Yıllarına Göre Dağılımı

Derginin Adı	Başlangıç Yılı
TJGE	2011
UYAD	2013
JGEDC	2014
JEGYS	2013
JIGS	2018

Tablo 1 incelendiğinde ülkemizde “Özel Yetenekliler ve Eğitimi” alanında çıkan ilk akademik derginin “Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi” olduğu görülmektedir. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi 2011 yılında yayınlanmaya başlarken 2013 yılında Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi ile Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi yayın hayatına başlamıştır. Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi 2014 yılında yayın hayatına başlarken Journal for the Inclusion of the Gifted Student bu alanda çıkan son dergi olup 2018 yılında kurulmuştur.

Tablo 2.*Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Editörlerine Göre Dağılımı*

Derginin Adı	Editör
TJGE	Prof. Dr. Uğur SAK
UYAD	Doç. Dr. Hasan Said TORTOP
JGEDC	Doç. Dr. Hasan Said TORTOP
JEGYS	Doç. Dr. Hasan Said TORTOP
JIGS	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKAR

Tablo 2 incelendiğinde ülkemizde özel yetenekli öğrenciler ve eğitimleri alanında çıkan ilk dergi olan Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi’ nin editörlüğünü Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Uğur Sak yapmaktadır. Ülkemize 2013 ve 2014 yılında kurulan üç akademik derginin (Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi, Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi, Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi editörlüğünü İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hasan Said Tortop yapmaktadır. 2018 yılında kurulan fakat daha ilk sayısı çıkmayan Journal for the Inclusion of the Gifted Student dergisinin editörlüğünü de Kastamonu Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Akar yapmaktadır.

Tablo 3.*Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Editörlerine Göre Dağılımı*

Derginin Adı	Yayın Sıklığı
TJGE	Yılda 2 sayı
UYAD	Yılda 2 sayı
JGEDC	Yılda 3 sayı
JEGYS	Yılda 4 sayı
JIGS	Yılda 2 sayı

Tablo 3 incelendiğinde ülkemizde özel yetenekliler ve eğitimi alanında çıkan dergilerden Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, Journal for the Inclusion of the Gifted Student ve Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi’nin yılda iki sayı olarak yayınladığı görülmektedir. Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi yılda üç sayı, Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi de yılda dört sayı olarak çıkmaktadır.

Tablo 4.*Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Yayıncılarına Göre Dağılımı*

Derginin Adı	Yayıncı
TJGE	Üniversite
UYAD	Üniversite
JGEDC	Özel
JEGYS	Özel
JIGS	Özel

Tablo 4'te özel yetenekliler ve eğitimi alanında kurulan akademik dergilerin bir kuruma bağlı olarak açılıp açılmadığına bakılmıştır. Buna göre; Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi'nin Anadolu Üniversitesi Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Araştırma ve Uygulama Merkezine bağlı olarak çıktığı, Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi'nin de Bülent Ecevit Üniversitesi Özel Eğitim Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezine bağlı olarak çıktığı görülmüştür. Diğer üç dergi hiçbir üniversiteye veya kuruma bağlı değildir.

Tablo 5.*Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Yardımcı Editör Sayılarına Göre Dağılımı*

Derginin Adı	Yardımcı Editör Sayısı
TJGE	2
UYAD	-
JGEDC	2
JEGYS	3
JIGS	-

Tablo 5'te özel yetenekliler ve eğitimi alanında kurulan akademik dergilerin yardımcı editör sayıları gösterilmiştir. Dergilerden Journal for the Inclusion of the Gifted Student ve Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi yardımcı editöre sahip değildir. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi ile Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi iki yardımcı editöre sahipken, Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi üç yardımcı editöre sahiptir.

Tablo 6.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Makale Kabulü İçin Olumlu Görüş Alınan Hakem Sayısına Göre Dağılımı

Derginin Adı	Hakem Sayısı
TJGE	2
UYAD	2
JGEDC	1
JEGYS	2
JIGS	2

Tablo 6’da özel yetenekli öğrenciler ve eğitimleriyle ilgili akademik dergilerin makale kabulü için görüş alınan hakem sayısına göre dağılım gösterilmiştir. Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi makale kabulü için bir hakemden olumlu görüş alırken geriye kalan dört dergi iki hakemden olumlu görüş alarak makaleyi yayınlamaktadır.

Tablo 7.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Hakem Listelerini Yayınlama Durumlarına Göre Dağılımı

Derginin Adı	Hakem Listesi
TJGE	Evet, yayınlanıyor
UYAD	Hayır, yayınlanmıyor
JGEDC	Hayır, yayınlanmıyor
JEGYS	Hayır, yayınlanmıyor
JIGS	Hayır, yayınlanmıyor

Tablo 7’de özel yetenekli öğrenciler ve eğitimleriyle ilgili akademik dergilerin hakem listelerini derginin o sayısında yayınlayıp yayınlamama durumu ele alınmıştır. Ülkemizde özel yetenekliler ve eğitimi alanındaki beş akademik dergiden sadece Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi makale hakemlerini o sayıda belirtmektedir. Diğer dört akademik dergide, makale hakemlerine ulaşılamamaktadır.

Tablo 8.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Uluslararası Danışma Kuruluna Sahip Olma Durumuna Göre Dağılımı

Derginin Adı	Uluslararası Danışma Kurulu
TJGE	Var
UYAD	Yok
JGEDC	Yok
JEGYS	Var
JIGS	Yok

Tablo 8’de özel yeteneklilerle ilgili akademik dergilerde uluslararası danışma kurulunun yer alıp almama durumu ortaya konmuştur. Sonuçlara bakıldığında uluslararası danışma kuruluna sahip olan dergiler Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi ile Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi olarak görülmektedir. Diğer üç derginin internet adreslerine ve geçmiş sayılarına bakıldığında uluslararası danışma kuruluna sahip olmadıkları görülmektedir.

Tablo 9.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Diline Göre Dağılımı

Derginin Adı	Yayın Dili
TJGE	Türkçe ve İngilizce
UYAD	Türkçe ve İngilizce
JGEDC	Türkçe ve İngilizce
JEGYS	Türkçe ve İngilizce
JIGS	İngilizce

Tablo 9’da özel yetenekliler ve eğitimleri ile ilgili akademik dergilerin hangi dillerde yayın yaptıklarının sonuçları verilmiştir. Bu alandaki Journal for the Inclusion of the Gifted Student dışındaki tüm akademik dergiler Türkçe ve İngilizce makale yayını yaparken, Journal for the Inclusion of the Gifted Student dergisinin sadece İngilizce yayın yapacağı belirtilmiştir.

Tablo 10.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin En Son Sayılarına Göre Dağılımı

Derginin Adı	En Son Sayı
TJGE	2018, 8/1
UYAD	2016, 4/2
JGEDC	2018, 5/1
JEGYS	2018, 6/3
JIGS	-

Tablo 10’da özel yetenekliler ve eğitimleri ile ilgili akademik dergilerin en son sayıları gösterilmektedir. Dergilerden 2013 yılında yayın hayatına başlayan Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi 2016 yılında yayın hayatına son vermiştir. Bu yüzden derginin son sayısı 2016, 4/2 olmuştur. Bunun dışında Journal for the Inclusion of the Gifted Student 2018 yılında kurulmasına rağmen derginin ilk sayısı henüz yayınlanmamıştır. Bunun dışındaki akademik dergiler yayınlanma takvimlerine göre faaliyetlerine devam etmektedir.

Tablo 11.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerin Kaç Sayı Yayınlandığına Göre Dağılımı

Derginin Adı	Sayı
TJGE	14
UYAD	9
JGEDC	10
JEGYS	13
JIGS	-

Tablo 11’de özel yeteneklilerle ilgili akademik dergilerin günümüze kadar toplam kaç sayı yayınlandıkları verilmiştir. Özel yeteneklilerle ilgili akademik dergilerden Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi 14 sayı ile en çok sayısı yayınlanan dergidir. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi’ni sırasıyla Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi 13 sayıyla, Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi 10 sayıyla, Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi 9 sayıyla takip etmektedir. Journal for the Inclusion of the Gifted Student ise yayın hayatına 2018 yılında başlamış olup bugüne kadar hiçbir sayısı yayınlanmamıştır.

Tablo 12.

Özel Yeteneklilerle İlgili Akademik Dergilerde Yayınlanan Makale Sayısına Göre Dağılımı

Derginin Adı	Makale Sayısı
TJGE	64
UYAD	51
JGEDC	50
JEGYS	68
JIGS	-

Tablo 12’de özel yeteneklilerle ilgili akademik dergilerin günümüze kadar yayınlanan sayılarında toplam kaç çalışma (makale, kitap inceleme vb.) yayınlandığı verilmiştir. Özel yetenekliler ve eğitimleri ile ilgili akademik dergilerden en çok makale yayınlanan dergi Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi’dir ve bu dergide toplam 68 yayın yapılmıştır. Bu dergiyi; Türk Üstün Zeka ve Eğitim Dergisi 64 çalışmayla, Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi 51 çalışmayla, Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi de 50 çalışmayla takip etmektedir. Diğer değişkenlerde olduğu gibi yayınlanan makale sayısında da Journal for the Inclusion of the Gifted Student ilk sayısı yayınlanmadığından araştırmada değerlendirmeye alınamamıştır.

Sonuçlar

Ülkemizde özel yetenekliler ve eğitimi alanında faaliyet gösteren akademik dergilere baktığımızda bu dergilerin yılda en az iki sayı olarak yayımlandığı, Türkçe ve İngilizce yayımlandığı, 2011 yılından itibaren faaliyetlerine başladı; dergilerde yayınlanan makalelerin en az bir hakem denetiminden geçtiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Ülkemizde özel yetenekliler ve eğitimi alanında Anadolu Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi uzun yıllardır çalışmalara öncülük etmektedir. Bu üniversitelerden Anadolu Üniversitesi, Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Araştırma ve Uygulama Merkezine bağlı olarak Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi'ni yayınlarken İstanbul Üniversitesinin özel yetenekliler ve eğitimlerine yönelik bir akademik dergisinin olmadığı görülmektedir.

Özel yetenekliler ve eğitimi alanında yayınlanan akademik dergilerin bu alanda faaliyet gösteren bölümlere ve akademisyenlere göre dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Özel yetenekliler ve eğitimi alanında uzun yıllardır hem Bülent Ecevit Üniversitesinde hem de İstanbul Aydın Üniversitesinde çalışmalar yapan Doç. Dr. Hasan Said Tortop'un toplam üç akademik dergi kurduğu, iki tanesinin de günümüzde aktif olarak faaliyetlerine devam ettiği görülmektedir.

Ülkemizde 2011 yılında Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi'nin kurulmasında sonra 2013 sonrası bu alana özel akademik dergilerde artış görülmüştür. 2013 yılından sonra beş yıllık süreçte bu alana özel dört akademik dergi yayına başlamış, sadece bir tanesi 2016 yılında yayınlamayı sona erdirmiştir.

Öneriler

Özel yetenekli öğrenciler ve eğitimi alanında faaliyet gösteren dergilerle ilgili genel bir bilgi vermeyi amaçlayan bu çalışmanın ötesinde bu dergilerde yer alan makalelerin de detaylı biçimde incelenmesi ve ele alınması gerekmektedir. Bu akademik dergilerde yer alan çalışmaların derlenerek çeşitli değişkenler açısından incelenmesi uygun olacaktır.

Bu alandaki çalışmalara öncülük eden üniversitelerden olan İstanbul Üniversitesi'nin akademik bir dergi ile alanın gelişmesine, bu alandaki çalışmaların artmasına katkı sağlaması olasıdır. Bu yüzden bu dergilerin başta İstanbul Üniversitesi olmak üzere, alana hizmet eden diğer üniversitelerle birlikte artması alan için faydalı olacaktır.

Kısaltmalar

TJGE: Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi

UYAD: Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi

JGEDC: Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi

JEGYS: Üstün Yetenekli Genç Bilim Adamları Dergisi

JIGS: Journal for the Inclusion of the Gifted Student

Yazar Kısa Özgeçmişi ve İletişim Bilgileri

Yusuf Özsoy, 2009 yılında Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümünden mezun olmuştur. Sakarya Üniversitesi Türkçe Eğitimi’nde 2015 yılında yüksek lisans eğitimini tamamlayan yazar, 2016 yılında başladığı doktora eğitimine Sakarya Üniversitesinde devam etmektedir. Yazar, 2009 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığında Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

Kurum: Milli Eğitim Bakanlığı, Bartın, Türkiye.

E-mail: theyusuf@windowslive.com

Cep Telefonu: 0 530 290 90 23

Kaynaklar

Ersoy, Ö., ve Avcı, N. (2001). *Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Eğitimleri “Özel Eğitim”*, İstanbul : Ya-pa Yayın Pazarlama.

Gagne, F. (2003). *Transforming Gifts into Talents: The DMGT as a Developmental Theory*. In N. Colangelo & G. A.

Levent, F. (2014). *Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak*, Ankara: Nobel Yayıncılık.

Özsoy, Y. (2015). *Özel yetenekli (üstün zekâlı ve yetenekli) ortaokul öğrencilerinde yazma kaygısı. (Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi)*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Renzulli, J. S. (1986). *The Treering Conception of Giftedness: A Developmental Model for Creative Productivity*. Conception of Giftedness. Press syndicate of the university of Cambridge, Cambridge.

Tavşancıl, E., Aslan, E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*, İstanbul: Epsilon Yayınları.

WEB1. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB2. <http://www.merriam-webster.com/> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB3.

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB4.

http://www.yok.gov.tr/documents/10279/41805112/Ozel_Egitim_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB5. <http://www.tuzed.org> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB6. <http://uyad.beun.edu.tr> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB7. <http://dergipark.gov.tr/jgedc> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB8. <http://www.jegys.org> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).

WEB9. <http://dergipark.gov.tr/jigs> (Erişim Tarihi: 06.11.2018).